

[Hækkerup.]

Gang fremførte og slog sig op paa Princippet, at de frie Kræfter skulde have frit Spil; Varepriserne skulde have Lov til at stige; og de, der ikke kunde klare sig som Følge deraf, skulde have direkte Hjælp. Det var den nuværende Statsminister, der forsvarede Spekulationsprincippet i Erhvervslivet og den direkte Hjælps Princip indenfor Understøttelsesvirksomheden. Nej, havde vort Standpunkt blot i højere Grad kunnet gennemtrænge Samfundslivet under Krigen, saa havde Samfundet været bedre stillet, baade økonomisk og moralsk.

Det Spørgsmaal, jeg før stillede til den højtærede Minister, blev ikke stillet, fordi jeg tvivlede om, at Ministeren vilde holde sit Løfte. Spørgsmaalet gik ud paa, om Ministerens Undersøgelser var saa langt fremskredne, at man kunde sige noget om, hvilken Merudgift Kommunerne har haft til Hjelpekasserne i indeværende Vinter i Forhold til forrige Vinter; og saa spurgte jeg, om der var Udsigt til, at den Million, der var til Raadighed, i nogen Grad vilde slaa til til at give Kommunerne en Trediedel af den Merudgift paa Hjelpekassehjælpen, som Stigningen i de to Vintre viste. Den højtærede Minister sagde, at mine Paastande kunde han ikke tillægge større Værdi. Ja, det er der jo ikke noget at sige til; men jeg maa hævde, at mine Paastande er underbygget med et nøje Kendskab til de virkelige Forhold, og jeg vil spørge de Venstremænd, der lever paa Landet og kender Smaafolks Kaar, hvor mange af dem der vil staa op og sige, at jeg har givet et fortegnet Billede af de sociale Forhold paa Landet og i Byerne.

Saa har jeg endnu kun et Par Ord angaaende Valgretsbestemmelserne. Jeg erkender, at jeg ønskede helst ensartet Valgret til Hjelpekassevalg og til de kommunale Valg, og jeg erkender ogsaa, at de kommunale Valg er Hovedvalgene; men jeg har altid forstaaet Venstre saaledes, at det ikke ønskede unødvendig lange Opholdsbestemmelser. I 1908 forstod jeg, at den 2-aarige Opholdsbestemmelse, der da blev indført, var en Indrømmelse fra Venstre til de Konservativer for at faa Loven igennem; jeg forstod, at Venstre ikke ønskede anden Opholdsbestemmelse, end at Vælgerne skulde som hidtil have boet i Kommunen det Aar, hvori Valget foregik; og jeg synes for øvrigt, det er den naturlige Maade.

Maa jeg til det ærede Medlem Hr. Henrik Jensen sige, at naar han vil have indført Maksimalprincippet og hævder, at det frie Skøns Princip har vist sig at være

uheldigt, saa er det unægtelig en ganske overordentlig Mistillid til den almindelige Valgret, som derved udtrykkes. Jeg er derimod ganske enig med det ærede Medlem i, at paa de Omraader, hvor man kan yde Hjælp uden at yde Hjelpekassehjælp eller Fattighjælp, er det ganske naturligt, at man gør det. Men jeg tror for øvrigt, at de fleste Hjelpekassebestyrelser har en fin Forstaaelse af, i hvilke Tilfælde der kan ydes saadan Hjælp, uden at man gaar til Hjelpekasse- eller Fattighjælp, saa at disse Former ikke anvendes, naar Hjælpen kan ydes paa anden Maade. Men kan vi under Forhandlingen finde Former for at fastslaa dette lidt nærmere, er jeg villig til at medvirke dertil, saa at Loven kan blive god og klar. Men jeg vil gentage min bestemte Modstand mod den Forringelsestendens, som ligger i Forslaget, og som efter min Mening vil virke overmaade skadeligt for den danske Befolkning, økonomisk og moralsk.

Indenrigsministeren (Kragh): Med Hensyn til Undersøgelsen af, hvilken Hjelpekassehjælp der er ydet i det foregaaende Regnskabsaar, skal jeg meddele, at denne Undersøgelse i det væsentlige er tilendebragt; det fornødne Materiale er nu indkommet fra Kommunerne, fra de sidste af dem først for ganske nylig, og det er overgivet til statistisk Bearbejdelse; først naar denne Bearbejdelse har fundet Sted, vil jeg være i Stand til at besvare det Spørgsmaal, det ærede Medlem Hr. Hækkerup har stillet til mig.

Det ærede Medlems sidste Betragtninger føjede intet nyt til, hvad det ærede Medlem sagde, første Gang han havde Ordet, og det giver mig derfor heller ikke Anledning til at udtale andet end dette, at det ærede Medlem ikke maa tro, at jeg alene har Øje for Forvaltningsformerne indenfor Hjelpekasserne. Jeg er klar over, at det i de senere Aar mere og mere har udviklet sig derhen, at den Undersøgelse af hver enkelt Andragers Forhold, som er Forudsætningen for, at der kan ydes Støtte af Hjelpekassen, foregaar under ret lidet betryggende Former. Tillige er jeg paa det rene med, at der i brede Lag af Befolkningen er kommet frem en Psyke, kan jeg sige, som gør Gangen til Hjelpekassebestyrelsen let, som ikke i fjerneste Maade frembyder nogen Hemning. Naar det f. Eks. kniber med at tilvejebringe Huslejen, eller naar det kniber med denne eller hin Regnskabspost, siger man: naar A har kunnet gaa hen og faa Bidrag af Hjelpekassen, hvorfor kan jeg saa ikke ogsaa gøre det? Det er en Opfattelse, der er ganske almindelig, og som